

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฎ
สารบัญภาพภาคผนวก	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	6
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
การประกันคุณภาพการศึกษา	13
ระบบการประกันคุณภาพภายใน	19
มาตรฐานการจัดการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	46
บริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัดมหาสารคาม	68

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	84
งานวิจัยในประเทศ	84
งานวิจัยต่างประเทศ	86
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	89
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดระบบการประกันคุณภาพใน ตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม	89
ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม	97
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	99
ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	99
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	171
สรุปผลการวิจัย	171
อภิปรายผล	174
ข้อเสนอแนะ	181
บรรณานุกรม	184
ภาคผนวก	191
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	192
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือวิจัย	200
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์เชิงลึก	210
ภาคผนวก ง ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	224

บทที่	หน้า
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	241
ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบการวิจัย	245
ประวัติผู้วิจัย	260

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแสดงความสัมพันธ์กันระหว่างการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่ 12 และมาตรฐานด้านอื่นๆ	65
2	จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดมหาสารคาม	84
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	90
4	แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	100
5	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายตำบล	102
6	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	103
7	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นจุดเด่นที่สะท้อนถึงความเป็นอัตลักษณ์	105
8	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	107
9	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	108
10	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน	109

11	แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์ถึงแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม	113
12	สรุปแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หัวข้อ “การพัฒนากระบวนการและสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” ตามทัศนคติ ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการศึกษาและครูผู้ดูแลเด็ก	133
13	สรุปแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หัวข้อ “การดำเนินการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นจุดเด่นที่สะท้อนถึงความเป็นอัตลักษณ์ของตน” ตามทัศนคติ ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการศึกษาและครูผู้ดูแลเด็ก	143
14	สรุปแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หัวข้อ “ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา” ตามทัศนคติ ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการศึกษาและครูผู้ดูแลเด็ก	150
15	สรุปแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หัวข้อ “ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา” ตามทัศนคติ ของนายก องค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการศึกษาและครูผู้ดูแลเด็ก	158
16	สรุปแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หัวข้อ “ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” ตามทัศนคติ ของนายก องค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการศึกษาและครูผู้ดูแลเด็ก	167

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	7
2	กรอบแนวคิดในการพัฒนามาตรฐาน	17
3	ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก	18
4	วงจรPDCAกับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	37
5	วงจรPDCA	40
6	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	57
7	วงจรการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	59
8	แสดงแนวทางการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม	136
9	แสดงแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นจุดเด่นที่สะท้อน ถึงความเป็นอัตลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	146
10	แสดงแนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	153
11	แสดงแนวทางการประเมินคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	162
12	แสดงแนวทางจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เสนอหน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชน	170

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่

หน้า

1	ผลการประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์	201
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	225
3	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดมหาสารคาม	226
4	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม	226
5	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม	227
6	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	228
7	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม	229
8	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	230
9	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม	232
10	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	233
11	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	235
12	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอเมืองฯ จังหวัดมหาสารคาม	237
13	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	238
14	จำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม	239

สารบัญญากาศภาคผนวก

ภาคผนวกที่

หน้า

- 1 สัมภาษณ์ นายสน บัวลาด นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน
ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมืองฯ จังหวัดมหาสารคาม 246
- 2 สัมภาษณ์ นายพิชัย บุญดาราช ปลัดกองกิจการบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน
ปฏิบัติหน้าที่นักวิชาการศึกษา ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมืองฯ จังหวัดมหาสารคาม 246
- 3 สัมภาษณ์ นางรุ่งนภา สุ้ย้อย ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมืองฯ จังหวัดมหาสารคาม (ครูผู้ดูแลเด็กดีเด่น ปี 2555) 247
- 4 สัมภาษณ์ นายทองพูน ตะวัน ตำแหน่งนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลวังแสง
ตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม 248
- 5 สัมภาษณ์ นางอรรพรรณ ยอดสนิท ตำแหน่งนักบริหารการศึกษา องค์กรบริหาร
ส่วนตำบลวังแสง ตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม 248
- 6 สัมภาษณ์ นางสาวประยูร พลช่วย ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม (ผู้ดูแลเด็กดีเด่น ปี 2555) 249
- 7 สัมภาษณ์ นายสุชาติ งามุดตรี ตำแหน่งนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองบอน
ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 250
- 8 สัมภาษณ์ นายเสริมฐิ์ แคนแก้วมุด ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา องค์กรบริหาร
ส่วนตำบลหนองบอน ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 250
- 9 สัมภาษณ์ นางอุลีชา มาธุระ ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ตำบลหนองบอน ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
(ครูผู้ดูแลเด็กดีเด่น ปี 2553) 251
- 10 สัมภาษณ์ นายกิตติชัย พัช ไชยตรี ตำแหน่งนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลคันธารราษฎร์
ตำบลคันธารราษฎร์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 252
- 11 สัมภาษณ์ นางสาวสุภาวดี นัตรจรัสกุล ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา องค์กรบริหาร
ส่วนตำบลคันธารราษฎร์ ตำบลคันธารราษฎร์ อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม 252

ภาพภาคผนวกที่

หน้า

12	สัมภาษณ์ นายธานี นามวาด ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ ตำบลคันธารราษฎร์ ตำบลคันธารราษฎร์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม (ครูผู้ดูแลเด็กดีเด่น ปี 2553)	253
13	สัมภาษณ์ นางมยุรา รักษาบุญ ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย ตำบลห้วยเตย อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม	254
14	สัมภาษณ์ นางสาวแพรวพรรณ สุวัน ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย ตำบลห้วยเตย อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม	254
15	สัมภาษณ์ นางอุษาวดี กำยา ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ ตำบลห้วยเตย ตำบลห้วยเตย อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม (ครูผู้ดูแลเด็กดีเด่น ปี 2552)	255
16	สัมภาษณ์ นายวีรศักดิ์ ทองสมบูรณ์ ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม	256
17	สัมภาษณ์ นางสาวปิยาภรณ์ ลิ้มโพธิ์ทอง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ปฏิบัติหน้าที่นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม	256
18	สัมภาษณ์ นางณัฐนรี นาคมี ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ ตำบลหนองแสง ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม (ครูผู้ดูแลเด็กดีเด่น ปี 2554)	257
19	สัมภาษณ์ นายวีระชัย สายสุด ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน ตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	258
20	สัมภาษณ์ นายสุชาติ สุวรรณลา นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลปอพาน ตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	258
21	สัมภาษณ์ นางทองมี เวียงแก ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปอพาน ตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม (ครูผู้ดูแลเด็กดีเด่น ปี 2553)	259